

Om uit de armoede te komen, is het leren van een vak een noodzaak.

Hierna is het mogelijk onafhankelijk te worden en (menselijk) geluk te ervaren!

Hoe de meest arme, jonge mensen in Ponkodihi, in het oosten van India, uit de armoede kunnen komen middels het leren van een vak.

Het artikel volgt de stappen van wetenschappelijk onderzoek, de inhoud is gebaseerd op ervaringen.

Doel van het schrijven is:

1. bewijs aan te leveren dat het hebben van zowel kennis als vakmanschap leiden tot meer zelfstandigheid en geluk in de toekomst. In Ponkodihi wordt nu een hostel gebouwd voor meisjes na groep 8. Dit artikel voert bewijsmateriaal aan voor het aansluitend oprichten van een vakschool en hoe dit zal leiden tot minder armoede, meer zelfstandigheid en geluk. Destijds (periode rond 1980- 1990) heeft Zuster Baptista de kinderen van de mensen die lepra hadden, naar school gestuurd. Deze kinderen hebben momenteel de beste banen. Binnen een generatie een riante verbetering van hun leefsituatie. Banerjee A en Duflo E (2011), schrijven hier over in hun boek *Poor economics*. Eenzelfde situatie zou mogelijk zijn in Ponkodihi, de ouders hebben nooit een vak kunnen leren. Hun kinderen misschien nu wel. Om op deze wijze uit de poverty trap te komen!
2. instanties die betrokken zijn bij onderstaande ontwikkelingen met elkaar in gesprek brengen zoals bijvoorbeeld de landelijke organisatie Wilde Ganzen.

Korte samenvatting inhoud artikel

De inhoud van dit artikel tracht bewijzen te leveren waarom het nodig is vanaf het begin van het leven onderwijs te kunnen volgen om zo in te zien dat op latere leeftijd dit inzicht helpt om een vak te gaan leren middels het volgen van beroepsonderwijs. Er is absoluut een toekomst waarvoor gespaard kan worden om onafhankelijk en dus gelukkig te worden. Dit in tegenstelling tot arm blijven en er in te berusten en als er dan onverhoopt geld is die keuzes te maken die de rijke mens in het westen zeker niet zou doen.

De oorsprong van de stichting is een Congregatie van Indiase zusters die op basis van (Nederlands) Particulier Initiatief (PI) is opgericht door een Nederlandse zuster die in India vele jaren werkzaam is geweest. Deze Congregatie, die veel weg heeft van een NGO (Niet Gouvernementeale Organisatie) wordt ondersteund door financiële donaties van de stichting. In de statuten staat vermeld dat 80% van de donaties voor de allerarmsten is en 20% voor de zusters.

*Het is een mensenrecht om elkaar op deze wereld te helpen indien de een minder mogelijkheden heeft en de ander meer; laatste o.a. het rijke Westen hier in Europa (Zie ook *Poor Economics* van Banerje, A. en Duflo, E. (2011)). De Stichting Sociaal Centrum Kerkpad <https://scckerkpad.nl> is een voorbeeld van hoe hier uitvoering aan gegeven kan worden.*

Het bezoek van een van de bestuursleden in 2017 laat vooral blijken dat enkel geld geven niet de oplossing biedt en niet toewerkt naar zelfstandig worden en geluk ervaren. Investeren in mensen en de zusters helpen hoe zij zouden kunnen begeleiden om dat ultieme doel voor de meest arme mensen te bereiken: daar is de stichting zich op gaan richten en zo is er in 2019 een vervolfbezoek gekomen. Hieruit is het project

'Van doneren naar investeren' ontstaan en de stichting participeert nu actief mee. Tevens is er een expert op gebied van ontwikkelingshulp aangetrokken die ondersteuning geeft en dan speciaal aan de zusters en het project. Naast mannen ook kansen voor vrouwen ontwikkelen en de start van de bouw van het hostel voor meisjes (2021) is hier een helder voorbeeld van. Vervolgens is het idee ontstaan om in samenwerking met de ouders en de zusters een vakschool op te zetten voor meisjes en jongens na groep 8. Het allerbelangrijkste doel van dit artikel is om onderbouwing te geven voor waarom deze vakschool zal leiden tot meer zelfstandigheid en geluk. Volgens Banerjee A en Duflo E (2011) kan het inkomen per gezin met 8 % toenemen.

De zusters zijn al gestart met interviews aan de ouders en het hostel wordt dit jaar (2021) gebouwd. Hoe verder en waarom wordt beschreven in dit artikel.

Auteur: Verstappen, D.M.J., MEd master of Education in Nursing and Pedagogical studies.

Inhoudsopgave

1. INTRO	5
1. INLEIDING.....	5
2. PROBLEEMSTELLING.....	5
3. VRAAGSTELLING.....	5
4. DOELSTELLING	5
5. GEBRUIKTE ONDERZOEKSMETHODE	6
2. ACHTERGRONDINFORMATIE	6
3. VERZAMELING VAN GEGEVENS	7
3.1.INTERVIEWS.....	7
3.1.1. <i>Het belang van een vakschool - Interview.....</i>	<i>7</i>
3.2.OBSERVATIES.....	9
3.3.DESKUNDIGEN/EXPERTS.....	11
4. RESULTATEN.....	13
4.1.INTERVIEWS	13
4.2.OBSERVATIES.....	14
4.3.DESKUNDIGEN/EXPERTS.....	14
5. CONCLUSIE.....	14
5.1.DISCUSSIE	15
5.2.AANBEVELINGEN	15
6. LITERATUUR.....	17

1. Intro

1. Inleiding

De Congregatie in India is voortgekomen uit de aanwezigheid van Zuster Baptista, een Nederlandse zuster, die meer dan vijftig jaar in India werkzaam is geweest. In 2009, is zij overleden en naast de Congregatie heeft zij ook de stichting opgericht. In oktober 2017, heeft een bestuurslid van de stichting en tevens de auteur van dit artikel een bezoek gebracht aan de zusters in India. Hetzelfde bestuurslid heeft in 2019 opnieuw een bezoek gebracht aan India en nu met een professional expert ontwikkelingswerk.

Banerje A. en Duflo E. (2011) beschrijven in hun boek *Poor Economics* de stappen van de poverty trap en waarom de meest arme mensen andere keuzes maken dan de 'rijke' mensen zouden maken. Waarom kiest iemand er voor iets moois voor in de hut te kopen in plaats van gezondere voeding als er meer geld te besteden is? Waarom wordt deze afweging gemaakt in plaats van het extra geld opzij te zetten voor 'later'? De toekomst is voor de meest arme mensen eigenlijk niet aanwezig, het merendeel leeft in het hier en nu en ook als er extra geld is, wordt dit meteen besteed.

En toch.. waar wordt een mens gelukkig van? Waarschijnlijk als hij/zij voor zichzelf kan zorgen en voor zijn omgeving/gezin waar hij verantwoordelijk voor is. Om tot inzicht te komen of dit werkelijk zo is, begint dit proces al bij de start van het leven. In de jeugd jaren naar school (kunnen) gaan en later het leren voor een beroep. Helaas is zowel naar school (kunnen) gaan als een beroep leren voor de meest arme mensen al geen vanzelfsprekendheid. In dit artikel wordt getracht voor de meest jonge mensen in Ponkodihi, in het oosten van India, een route te beschrijven waarin dat wel mogelijk zou moeten worden.

2. Probleemstelling

Het donatiegeld van de stichting wordt uitgedeeld door de zusters o.a. in de vorm van kleding en voedingsproducten aan de meest arme mensen. Hierdoor blijven deze mensen afhankelijk van het donatiegeld van de stichting en tevens van de zusters.

3. Vraagstelling

Hoe kan de stichting er zorg voor dragen dat de zusters niet enkel en alleen doneren maar ook investeren op de lange termijn, in het geluk van de meest arme mensen waardoor deze dus minder/niet langer meer afhankelijk zijn?

4. Doelstelling

Volgens *Poor economics* van Banerjee, A. en Duflo, E. (2011) hebben wij (vanuit o.a. het rijke Europa) de opdracht de meest behoeftige mensen, zoals in India, te leren hoe

zij voor zichzelf kunnen zorgen en om zo zelfvoorzienend te kunnen zijn. Doel van dit artikel (tevens van de stichting) is daarom om aan te tonen welke aspecten, vanuit het leren van een vak, helpen om uit de armoede te komen en vervolgens onafhankelijk en gelukkig te worden.

5. Gebruikte onderzoeksmethode

Middels interviews, observaties en het advies van deskundigen en de uitwerking hiervan volgt een beschrijvend onderzoek waarbij het probleem inzichtelijk wordt. Tevens zijn de bezoeken in 2017 en 2019 waardevol geweest voor het verzamelen van informatie. Met deze informatie kan aan het einde van dit onderzoek de vraagstelling beantwoord worden.

2. Achtergrondinformatie

In 1984 is de Congregatie voor het eerst bezocht door de auteur van dit artikel, destijds in de functie van donateur. Omdat de auteur ook geregistreerd verpleegkundige is, kan zij mee op route. Dat betekent, driemaal in de week met een zestal zusters melaatse mensen ontmoeten en hun wonden opnieuw verbinden indien nodig. In de meest armoedige omstandigheden worden de mensen naar de plek gebracht waar de wonden verzorgd worden. Soms worden de mensen in een rijdend karretje gebracht omdat de tenen en een deel van de voeten zijn aangetast door de lepra. Naast deze zorg is er ook veel zorg voor zwangere vrouwen, voeding voor zuigelingen en aandacht voor schoolkinderen. Dit laatste om de kinderen van de mensen die lepra hebben ook kansen te bieden voor onderwijs.

In 2017 wordt er een nieuw bezoek gebracht aan de Congregatie. Inmiddels is de auteur jarenlang donateur, is Zuster Baptista, oprichter van de Congregatie overleden, en zijn er zeker zo'n 200 Indiase zusters die haar werk voortzetten. Lepra is vrijwel uitgeroeid en de kinderen van deze mensen hebben betere banen. Het is mogelijk geweest binnen een generatie de levensstandaard van deze mensen te verbeteren. Desalniettemin is een groot deel van de mensen nog steeds erg arm, is er veel werkloosheid en veel kinderen gaan nog steeds niet naar school of gaan naar scholen waar slecht onderwijs gegeven wordt. De zusters trachten de levensstandaard een beetje te verhogen door voedsel en kleding te kopen voor de meest arme mensen. Gedeeltelijk gebeurt dit van de donaties die zij ontvangen o.a. uit Nederland.

In 2019 bezoekt de auteur het oosten van India, ook een gebied waar de zusters actief zijn. Hier is zelfs geen elektriciteit en komt water uit putten middels oppompen. De auteur zag in 2017 dat enkel geven niet voldoende ondersteunend en zelfvoorzienend is. Samen met een expert ontwikkelingswerk wordt nagedacht over hoe mensen meer zelfvoorzienend kunnen worden. Begonnen is de zusters te ondersteunen in de begeleiding naar de meest arme mensen. Zij kennen de cultuur van de arme mensen, hun eigen cultuur en dit is essentieel. Een aantal interventies (binnen de projecten) zijn al gestart, zoals leren hoe belangrijk het is handen te wassen. Tevens kunnen de zusters kennis van het ene project overdragen naar het andere nieuw opgestarte project. Er zijn 25 missieposten in 4 deelstaten, te weten Madhya Pradesh (MP), Uttar Pradesh (UP), Odisha (Od) en Chattisgarh (Ch). De Congregatie heeft in Nandanagar

(MP) het moederhuis. Hier hebben de zusters een prachtige lagere school gebouwd in een arm boerengebied. Deze school kan een mooi voorbeeld zijn voor een (nieuwe) lagere school in Ponkodihi, het oosten van India, in de deelstaat Odisha waar dit artikel met name over gaat. Foto school Palia en foto school Ponkodihi

3. Verzameling van gegevens

Voor het artikel, dat een beschrijvend onderzoek als bouw zal hebben, zijn onder andere interviews (ouders van kinderen), observaties en gesprekken met deskundigen/experts verzameld. Dit om vervolgens toe te werken naar het oplossen van de probleemstelling.

3.1. Interviews

Tijdens een korte periode van bezoeken aan Ponkodihi en omgeving 19, 20 en 21 januari 2021 zijn er interviews gehouden met ouders van kinderen die erover nadenken om hun kinderen naar het vervolgonderwijs te laten gaan (zowel jongens als meisjes).

3.1.1. Het belang van een vakschool - Interview

Ponkodihi 4 maart 2021

In gesprek met mevrouw Nirmala en mevrouw Pushtica zijn, met het oog op naast het hostel voor meisjes ook een vakschool op te richten, de volgende vragen gesteld:

Kan bij de bouw van het hostel ook beroepsonderwijs opgericht worden zodat de meisjes/jongens een vak leren om hun levensdromen te verwezenlijken?

In het bergachtige gebied is de communicatie met de leerkrachten van de lagere school moeilijk en meisjes moeten na groep 8 de school verlaten omdat er dan geen internaat meer is voor hen. Jongens hebben wel een vervolg internaat. Er is helaas ook geen verder vervolgonderwijs voor jongens.

Hoewel kinderen aangeven bereid te zijn door te leren, moeten ze vanwege de armoedige financiële thuissituatie, op zoek naar werk of enige vorm van werk. De kinderen gehoorzamen hun ouders onvoorwaardelijk, kennen verder ook nog geen andere mogelijkheden. Ze zijn jong en onervaren.

De beide vrouwen geven de verwachtingen van de dorpingen weer. Er zijn hier tien dorpen in de omgeving van Ponkodihi en er wonen zo'n 650 gezinnen.

- Bij het zien van de bouw van het hostel voor oudere meisjes, voelen zij zich erg gelukkig omdat ze zelf deze kans nooit gekregen hebben. Voor hun eigen kinderen is de mogelijkheid om vervolgonderwijs te krijgen er ook niet geweest tot op heden. De bouw van het hostel kan mogelijk de oprichting van een vakschool versnellen.
- Alle kinderen uit de dorpen gaan naar een Government school en de meesten kunnen nu nog niet lezen of schrijven. Hopelijk leren ze dit nog in het

vervolgonderwijs. Ze zouden dat eigenlijk moeten beheersen en nu dus een vak gaan leren.

- De jongens en meisjes tot groep 8, die in het internaat/boardingschool overnachten, kunnen moeilijk gevolgd worden op gebied van leerprestaties omdat de communicatie met de leerkrachten onvoldoende is. Leraren zouden in deze frequenter kunnen communiceren met de zusters. De ouders hebben eigenlijk helemaal geen contact met de leerkrachten.
- Nu de ouders de voortgang in de bouw van het hostel voor oudere meisjes zien, voelen zij zich trots en willen ze op tijd de contributie betalen als een van hun kinderen naar het hostel kan gaan. Studeren onder begeleiding van de zusters biedt grotere garanties dat de kinderen daadwerkelijk leren en dus ook een vak kunnen leren.
- In groepjes van en met elkaar leren geeft betere mogelijkheden om daadwerkelijk een beroep te leren.
- Nu hoeven de kinderen nog niet heel ver naar een stad om te studeren voor een vak. Het kan nog redelijk in de buurt en overnachten in het hostel. Tevens zijn hun klasgenoten in de buurt en ook de zusters die ze goed kennen.
- De ouders kunnen hier hun kinderen (oudere meisjes en jongens) bezoeken en eventueel zelf ook overnachten. Tevens hebben ze de zekerheid dat hun kinderen veilig en gezond zijn. Wonen in een hygiënische omgeving en ook studeren en op deze wijze toewerken naar volwassen worden en zelfstandig worden blijft nu nog een droom.
- Nu hoeven de ouders niet langer in onzekerheid te zijn over de toekomst van hun kinderen omdat ze in het hostel kunnen wonen. De ouders mogen trots zijn op zichzelf dat dit voor hun kinderen een mooie toekomst kan worden. Zij geven dit aan omdat zij bij de deelname aan het zomerkamp (soort van vakantie-invulling) georganiseerd door de zusters, hun kinderen hebben gezien en hoe tevreden de kinderen zijn. De ouders betalen een klein bedrag en de kinderen mogen dan deelnemen. Er zijn allerlei activiteiten in het kader van spelen en leren.
- Onder begeleiding van de zusters en vrijwilligers (ouders) uit de dorpen ontstaat er echt motivatie om na te denken over wat de kinderen 'later' willen worden. Bijv. leraar, elektricien, arts, verpleegkundige, piloot etc. Ook werken bij de overheid lijkt aantrekkelijker te worden.
- De ouders willen hun kinderen graag naar de plaatselijke vakschool sturen want de stad is te ver, te duur en dus niet aantrekkelijk. Dat de kinderen in het hostel dat nu gebouwd wordt, kunnen blijven slapen, geeft hun een heel rustig gevoel.
- Ze leggen nu al wat geld opzij om straks de school- en verblijfskosten voor hun kinderen te kunnen betalen. Ouders worden betrokken en kunnen de verandering mee in gang zetten zodat hun kinderen inderdaad een vak kunnen

leren. Sparen kunnen de ouders in de toekomst misschien via een bank. Nu verloopt het sparen vooral via een systeem dat de zusters hebben opgezet.

Interviewer: Sr. Susana Barla, Congregation Sant Joseph Sevika Sanstha.

3.2.Observaties

De samenwerking met Partin, een Nederlandse organisatie die organisaties op gebied van ontwikkelingshulp bij elkaar brengt, heeft een webinar gehouden waarin het onderwerp van dit artikel aan bod komt. Er is animo en het onderwerp wordt beschreven in verschillende artikelen. Deze informatie is vervolgens belangrijk voor de inhoud van dit artikel. Vandaar het volgende:

“Als je een vak geleerd hebt, ben je iemand.” Met die stelling startte Jan Vervoort het webinar *Hoe kun je beroepsonderwijs vormgeven?* dat Partin op 16 februari 2020 organiseerde. De 33 deelnemers stelden elkaar vragen, deelden hun ervaringen en gaven tips. Beroepsonderwijs is vaak ‘the missing link’ in het onderwijssysteem in landen in het globale zuiden en het zijn juist de Particuliere Initiatieven (PI) die beroepsonderwijs propageren, want ‘niet iedereen kan na de middelbare school naar de universiteit’ en ‘technische beroepen verdienen meer waardering’.

In landen in het globale zuiden zijn goede vakopleidingen op de vingers van een hand te tellen. Hoewel Support 4 Ghanese Kids (S4GD) streeft naar gelijke toegang tot betaalbaar en kwaliteitsvol onderwijs waaronder technisch onderwijs is beroepsonderwijs voor politici en beleidsmakers geen of nauwelijks een aandachtsveld. Ook binnen de internationale samenwerking lijkt het een vergeten thema. Sommige PI vullen die leegte en ondersteunen allerlei vormen van beroepsonderwijs.

Dat juist PI beroepsonderwijs propageren en opzetten is niet verwonderlijk. Onderwijs wordt gezien als een belangrijk onderwerp voor ontwikkeling. Zo begeleidt Stichting Yayasan Setetes Embun een kleuterschool in Indonesië, maar zag dat beroepsonderwijs nauwelijks aangeboden wordt. Daar wil deze stichting iets aan doen. Want niet iedereen wil of kan na de middelbare school naar de universiteit, maar andere mogelijkheden voor een vervolgopleiding zijn er ook niet. Elk land heeft vakmensen en dus vakonderwijs nodig. Het zijn tenslotte de makers van morgen.

Vakmensen

Jan Vervoort, betrokken bij de stichting Hakuna Matata, lanceerde de stelling “Als je een vak geleerd hebt, ben je iemand, want dat geeft een goed gevoel van eigen waarde, je kunt je eigen leven inrichten, je eigen bedrijf beginnen en geld verdienen.” Na de inleiding door deze gepensioneerde leerkracht werd in groepen dieper ingegaan op de do’s and dont’s van het opzetten van vakscholen, studiebeurzen en samenwerking met lokale partners en overheden. De rode draad door de verschillende gesprekken is samen te vatten in 3 uitgangspunten: (her)kennen van behoefte aan vakkennis en de kansen op de arbeidsmarkt, het creëren van draagvlak onder de plaatselijke bevolking en lokaal eigenaarschap door zowel partnerorganisatie als overheidsinstanties.

Skills for life

Onder de deelnemers waren PI die al langer dan 10 jaar vakscholen runden, andere die net begonnen en sommige die dat van plan waren. In alle gevallen was de kwaliteit en de aansluiting op de plaatselijke behoefte belangrijk. Wat is de niche in de arbeidsmarkt en hoe kunnen de gediplomeerde vaklui kwaliteit leveren die onderscheidend is. Het curriculum moet daarop aansluiten. Een uitdaging op zich waar de vaak kleinschalige projecten niet voor terugdeinzen. Naast technische vakken worden ook andere vakken aangeboden, zoals economie, boekhouding en bedrijfsmanagement. In sommige gevallen worden rollen doorbroken en nemen zogenaamde skills for life een prominente plaats in. Hierdoor wordt het zelfvertrouwen vergroot en krijgen de jongeren de keuze om verder te studeren, te werken of zelf een bedrijf te beginnen. Een erkend diploma geeft die meerwaarde. En naderhand de leerlingen blijven volgen. Dat is impact meten pur sang.

Learning and earning

Van de bouw van een school tot salarissen, van schoolgeld tot studiebeurzen, het kost allemaal geld. Wie financiert wat? Het vergt soms veel tijd om de overheid te overtuigen dat zij verantwoordelijk zijn voor het betalen van de lerarensalarissen. Maar ook de ouders en hun kinderen zelf moeten bijdragen. Het ‘gimme-gimme-handje’ zoals een van de deelnemers het noemde, hoeft niet altijd gevuld te worden. Zo wil de stichting Support 4 Ghanese Kids (S4GK) jongeren ondersteunen met studieleningen. Dat daar haken en ogen aan zitten maakt het een echte uitdaging, want die pot (waaruit die leningen komen) moet gevuld worden. Het liefst door lokale inleg. Omdat het vaak praktisch onderwijs is, is het een beproefde methode om de opbrengst van de verkoop van gemaakte producten of geleverde diensten van de leerlingen te investeren in de school. Een voorbeeld van learning and earning.

Zelfstandig

Uiteindelijk zal de lokale partner de vakschool overnemen, zoals de Lycée Technique à Boulsa in Burkina Faso. Deze technische school met meer dan 500 leerlingen, die de opleiding Elektrotechniek, Bouwkunde of Metaalbewerking volgen, wordt al sinds 2005 door de lokale staf zelfstandig geleid. Een mooi voorbeeld van stichting Hakuna Matata waar Jan Vervoort dus bij betrokken is.

Tot slot vatte Jan Vervoort de dynamiek van de gesprekken samen. “Het is een aarzelend begin geweest. Het moest even loskomen.” Maar voegt hij toe: “Ik had niet verwacht dat we met zoveel mensen zouden zijn. Het is heel fijn dat Partin het mogelijk maakt om elkaar op deze manier te ontmoeten.”

Tekst: Yvonne van Driel

Dit is het verslag van een Partinwebinar.

Er zijn meerdere voorbeelden van vakscholen te geven zoals bijv. in Vietnam. Of Zambia, plaats: Mponge.

3.3.Deskundigen/experts

Het consulteren van bevindingen, ervaringen en adviezen wordt het derde en tevens laatste onderdeel ter onderbouwing. Hierbij is het nodig de toekomst en taken van de Congregatie in kaart te brengen om het verleden van de Congregatie te kunnen begrijpen en uit te leggen.

Uit: Strategienota maart 2021, Robert van den Heuvel.

Enerzijds vooruitkijkend en hoe wordt er nu al samengewerkt:

Er is een nauwe samenwerking tussen de stichting in Nederland, de Congregatie van zusters in India, en de doelgroep in India (gemeenschappen en gezinnen met een laag inkomen). Er zijn zes hoofdtrajecten die moeten worden uitgevoerd. De stichting in Nederland en de Congregatie in India hebben hierin beide een verantwoordelijkheid.

De nieuwe aanpak start bij de stichting. De stichting neemt het voortouw – zoals vermeld in onderstaand schema – de eerst vier onderdelen:

1. De nieuwe aanpak: project ‘Van doneren naar investeren’;
2. Innovaties: zoals de Solar lamp, toiletten, landbouw en voeding (kleinere projecten in het grote project ‘Van doneren naar investeren’);
3. Ondersteuning van de Congregatie ter plaatse;
4. Fondsenwerving volgens nieuwe aanpak.

De Congregatie in India is verantwoordelijk voor:

5. Samenwerking met andere organisaties in India;
6. Uitvoering van de projecten in India: Plan, Activiteiten, Locatie, Tijdspad.

Deze zes onderdelen zijn onderling verbonden:

- Toekomst: De Congregatie monitort de impact van de interventies en rapporteert terug aan de stichting in Nederland. Aanpassingen van interventies kunnen mogelijk zijn. In het verleden zijn er wel rapporten geschreven door de zusters maar veelal heeft de stichting te weinig inzicht gekregen in hoe de donaties uitgegeven worden.
- Toekomst: De nieuwe aanpak spreekt andere (mogelijk nieuwe) donateurs aan. Op dit moment bestaat het donateurenbestand veelal uit oudere mensen. Het aantal is de afgelopen jaren flink gedaald van ongeveer 400 donateurs naar momenteel nog 200 donateurs. De reden van stoppen is meestal overlijden. Sporadisch melden zich nieuwe donateurs aan.
- Toekomst: De nieuwe aanpak intrigeert de Congregatie om te experimenteren met een nieuwe vorm van projectaanpak. Tot nu toe leven/wonen de zusters vooral in een besloten geloofsgemeenschap. Dit betekent niet dat ze buiten hun moederhuis actief zijn maar de activiteit blijft eenzijdig gericht vanuit hun eigen gemeenschap.
- Toekomst: De nieuwe aanpak, in combinatie met innovatieve projecten, vereist begeleiding en ondersteuning ter plaatse van en voor de zusters. Tot nu toe leven de zusters dus in een besloten geloofsgemeenschap en sinds

de dood van Zuster Baptista lijkt die beslotenheid eerder toegenomen te zijn in plaats van afgenomen.

- Toekomst: Projecten op gebied van voeding en landbouw vragen om samenwerking met andere organisaties. De Congregatie heeft niet voldoende kennis in huis betreffende landbouw. Vandaar dat het noodzakelijk is samenwerking te zoeken met het Departement van Landbouw voor landbouwadvis en korting op verbeterde zaden. Als boeren willen investeren in verbeterde zaden of gebruik van apparatuur/machines willen maken middels samenwerking en dat dan een Micro Finance – organisatie een partner kan zijn. Deze innovatieve projecten zijn een trigger voor de Congregatie om dus samenwerking te zoeken met anderen.

In de tijd van Zuster Baptista werd meer samengewerkt met andere organisaties dan heden. Het gebeurt zelfs helemaal niet nu en vermoedelijk is hier schroom ook een aandachtspunt. Ondanks het belang van het benoemen ervan lukt het de zusters niet om hier actief in te worden.

- Toekomst: Een innovatie – b.v. het Solar lamp project – geeft toegang tot nieuwe donors en fondsenwerving (Wilde Ganzen) en het geeft een andere verantwoordelijkheid aan de doelgroep zoals eigen investering in de lamp en het opdoen van nieuwe vaardigheden. Nu de stichting in Nederland heeft besloten actief mee te participeren in innovaties kunnen de zusters niet achterblijven. Ook wordt door de stichting ruim aandacht besteed aan de begeleiding van de zusters.

De nota is geschreven voor de Congregatie: de zusters inzicht geven in de toekomst (tot 2024) en wat van hen verwacht wordt aan vaardigheden om volgens deze nieuwe aanpak van innoveren te gaan begeleiden. Dit met als ultiem doel dat de meest arme mensen onafhankelijk van hen (donaties) worden en een zelfstandig bestaan kunnen opbouwen.

Vanaf de oprichting van de stichting in 1997 is er samengewerkt met de Congregatie. De donaties zijn jaarlijks geschonken aan de zusters en zij verdeelden de donaties aan de arme mensen. Tijdens het bezoek van een van de bestuursleden in 2017 is er nadrukkelijk inzicht gekomen in de noodzaak van verandering in de aanpak van de verdeling van de donaties zoals eerder beschreven.

Op basis van het project ‘Van doneren naar investeren’ is op dit moment enerzijds de vaardigheden van de zusters absoluut een voorwaarde om toe te kunnen werken naar de doelstelling van dit artikel en anderzijds de ondersteuning van de stichting in Nederland aan de zusters.

Vanuit de verzameling van gegevens kan het volgende geconcludeerd worden:

1. Er is Ponkodihi en omgeving een grote behoefte aan vervolgonderwijs na groep 8. Zowel voor jongens als voor meisjes.
2. De ouders zijn dermate arm en wonen zo ver weg van de missiepost (Convent) dat enkel met overblijven en overnachten vervolgonderwijs mogelijk kan worden.

3. De meeste kinderen hebben met begeleiding van de zusters de lagere school doorlopen, een Government school.
4. Er zijn ouders die al een contributie betalen aan de zusters. Niet iedereen want dat lukt niet alle ouders omdat ze te arm zijn. De zusters kennen de situatie van de meeste gezinnen.
5. Het verslag van de webinar geeft een voorbeeld van de oprichting van een vakschool in Afrika (Burkina Faso). Deze situatie kan ook als zodanig inzicht geven in wat voor Ponkodihi mogelijk zou kunnen zijn.
6. De Strategienota gaat in op de begeleiding van de zusters in de toekomst, welke vaardigheden zijn er nodig om die begeleiding aan ouders en kinderen te geven die de kinderen kan gaan vormen tot beroepsprofessionals, vakmensen. In de nota wordt opgemerkt dat de zusters absoluut nu ook kwaliteiten hebben om te kunnen begeleiden maar het verleden is te weinig om garanties te bieden voor de toekomst. Het verleden geeft inzicht om te begrijpen wat er nu in de toekomst nodig is, vandaar de Strategienota.
7. Kritische kanttekening is vervolgens: er is een gebouw nodig waar praktijkonderwijs gegeven kan worden, er zijn leraren nodig, enz.
8. Op proces is nodig dat de kinderen zodanig lager onderwijs gehad hebben dat ze daadwerkelijk kunnen lezen en schrijven, enz. Dit om te garanderen dat ze de opleiding die ze kiezen ook halen.
9. Het opstarten van het project ‘Van doneren naar investeren’ is een aanzet tot een kwalitatief beter leven. Het kan (nog) niet zonder ondersteuning en daarbij is de samenwerking met de organisatie Wilde Ganzen en de Stichting Sociaal Centrum Kerkpad een voorbeeld van krachtige ondersteuning.
10. Het bezoek aan Ponkodihi in 2019, door een van de bestuursleden en een expert ontwikkelingswerk en een aantal zusters van de Congregatie, is ook een belangrijke activiteit geweest om inzicht te krijgen in de noodzaak van ondersteuning, denk hierbij aan de (start)bouw van het hostel voor meisjes. Tevens de huidige financiële steun van de Stichting uit Nederland.
11. In het hostel dat momenteel gebouwd wordt zijn vrijwel zeker mogelijkheden voor het oprichten van een vakschool. Het schrijven van dit artikel is een eerste poging ertoe de noodzaak te beschrijven en te gaan voor fondsenwerving. Dit zodat de vakschool onderdeel van het hostel wordt.

4. Resultaten

4.1. Interviews

Uit de interviews is op te maken dat er grote armoede thuis is. Ouders worden blij als zij vernemen dat hun kinderen misschien vakonderwijs kunnen krijgen en vermoedelijk ook beter onderwijs gaan krijgen dan wat de kinderen tot nu toe gehad hebben op de Government school.

Studeren onder begeleiding van de zusters geeft een grote kans van slagen. De kinderen blijven in hun omgeving, wel iets verder van huis, maar ‘wonen’ tijdelijk in het hostel, wat nu gebouwd wordt in de buurt van het convent. Kinderen leren van en

met elkaar en vermoedelijk blijven de kinderen in de omgeving waar ze zijn opgegroeid als zij een vak geleerd hebben.

Ouders kunnen betrokken blijven en meedenken. Ook kunnen zij op bezoek gaan en eventueel blijven slapen als hun eigen dorp te ver weg ligt. Ze zijn bereid financieel een wekelijks/maandelijks bedrag af te staan voor het leren van een vak voor hun kinderen indien dit voor hen mogelijk is.

De zusters kennen de gezinnen en ook de armoede. Zij denken mee in welke gezinnen zelf kunnen bijdragen en welke gezinnen de hulp van de zusters harder nodig hebben om ervoor te zorgen dat hun kinderen ook naar de vakschool kunnen gaan.

4.2.Observaties

‘Als je een vak leert, ben je iemand’ bewijst het verslag van Partin. In het verslag worden praktijkvoorbeelden uitgewerkt van de oprichting van vakscholen en vermeld hoe behoeftige mensen zelfstandig en onafhankelijk kunnen worden. Een vak geleerd te hebben geeft een gevoel van eigenwaarde. Ouders dragen financieel bij en in de situatie van Ponkodihi kennen de zusters veel gezinnen en dit helpt zeker bij het wel of niet kunnen bijdragen. De zusters gaan samenwerking aan met lokale onderwijsinstellingen. Belang hiervan wordt ook aangetoond in het verslag van Partin.

4.3.Deskundigen/experts

De werkwijze van de stichting in Nederland wil een voorbeeld zijn voor de werkwijze van de zusters aan behoeftige mensen. De stichting stuurt, steeds in overleg en goedkeuring van de zusters, de opgestelde projecten aan en de zusters voeren uit. Vanuit de uitvoering leren de zusters competenties te ontwikkelen zoals o.a. intensiever samen werken met lokale instanties. Stap voor stap worden de projecten uitgebreid en vragen deze projecten uitvoering van de zusters. Van educatie naar projecten op het gebied van landbouw. De eventuele samenwerking met lokale instanties betekent dat de zusters niet overal deskundig in hoeven te zijn. Zij kunnen daar andere instanties voor inschakelen.

5. Conclusie

Samenvattend zijn de probleemstelling, vraagstelling en doelstelling van dit artikel:

Probleemstelling:

Het donatiegeld van de stichting wordt uitgedeeld door de zusters o.a. in de vorm van kleding en voedingsproducten aan de meest arme mensen. Hierdoor blijven deze mensen afhankelijk van het donatiegeld van de stichting en tevens van de zusters.

Vraagstelling:

Hoe kan de stichting er zorg voor dragen dat de zusters niet enkel en alleen doneren maar ook investeren op de lange termijn, in het geluk van de meest arme mensen waardoor deze dus minder/niet langer meer afhankelijk zijn?

De doelstelling hieruit volgend is:

Aantonen welke aspecten, vanuit het leren van een vak, helpen om uit de armoede te komen en vervolgens onafhankelijk en gelukkig te worden.

Uit de interviews, observaties en het advies van deskundigen kan duidelijk opgemaakt worden dat door het leren van een vak behoeftige mensen uit de armoede kunnen komen en tevens ook blijven. Kinderen leren van en met elkaar en vermoedelijk blijven de kinderen in de omgeving waar ze zijn opgegroeid als zij een vak geleerd hebben. Een vak leren en kennen zorgt voor een hogere eigenwaarde zoals ook beschreven in het verslag van Partin. 'Als je een vak leert, ben je iemand'. Belangrijk is dat de jongeren het vak leren dat aansluit aan de marktbehoefte. Zo kunnen ze daadwerkelijk invloed uitoefenen en mee betekenis hebben voor verdere ontwikkelingen. Tot slot, kan de stichting met haar kennis en kunde de zusters begeleiden om zo verdere educatie van de lokale bevolking uit te breiden. De stichting werkt, in samenwerking met de zusters aan de opgestelde projecten en op deze wijze worden de zusters vaardiger in het uitvoeren van de projecten. Zo ervaren zowel de meest behoeftige mensen als de zusters meer voldoening en wordt eigenwaarde nog krachtiger aangezet.

5.1. Discussie

De lagere school in Pokodihi is een dermate bouwvallige school waar zelfs geen vaste vloer in de klaslokalen ligt. Er staan geen tafeltjes of stoeltjes in de lokalen voor de kinderen en er zijn geen toiletten in de school. Slechts buiten is er een, overigens bevuild, toilet dat uiteraard niet gebruikt wordt door de kinderen. Er ontstaan al snel vragen zoals: Hoe zullen de kinderen onderwijs krijgen? En hoe leren ze schrijven als ze enkel op de grond kunnen zitten voor hun lessen? En waar doen ze hun behoeften?

De ouders zijn zo arm dat vervolgonderwijs niet mogelijk is, althans zij hebben geen geld om eventueel contributie te betalen. Tevens hebben de kinderen zo weinig geleerd op de lagere school dat aansluiten bij vervolgonderwijs simpelweg niet haalbaar is of de kinderen zien het zelf niet in hoe belangrijk het kan zijn een vak te leren en gaan zodoende terug naar de hut van hun ouders. Wat komt er dan terecht van deze kinderen? Vrijwel zeker zullen zij in de armoede komen zoals hun ouders dat nu ook ervaren.

Hoe komt de samenwerking en de verantwoordelijkheid van de regering in India samen met organisaties in Nederland, de stichting bijvoorbeeld of met de zusters op gang? Hindi is de belangrijkste religie in India. De zusters helpen iedereen ondanks welke religie dan ook. De noodzaak om samen te werken ongeacht geloof of afkomst is een van de vereisten om uit de armoede te kunnen komen. Er is inzicht in kennis nodig om aan tonen dat armoede bestreden kan worden en vooral bij de regering in India ligt hier een belangrijke verantwoordelijkheid.

5.2. Aanbevelingen

De belangrijkste aanbeveling van dit artikel is om aansluitend bij de bouw van het hostel voor meisjes in Ponkodihi ook een vakschool op te richten en hiermee kansen

te creëren voor zowel jongens als meisjes om een beroep te leren en zo later onafhankelijk van armoede te zijn. Zodra er voldoende motivatie is om het belang ervan in te zien, komt de stap naar het creëren van mogelijkheden. Dit artikel geeft hier een aanzet toe.

Andere aanbevelingen die hierbij kunnen helpen:

De lagere school in Pallia, in de omgeving waar de Congregatie haar moederhuis heeft staan in Nandanagar in MP, hebben de zusters een prachtige school gebouwd in een armoedig gebied van vooral boerenmensen. Deze school zou een voorbeeld kunnen zijn voor Ponkodihi maar de afstanden zijn enorm en de leefomgevingen van de mensen zijn ook anders. Het ene gebied is nog armoediger dan het andere gebied. Zo ligt Ponkodihi in de bergen in het oosten van India en de berg op betekent al vier uur rijden (met een landrover) naar het dorp, over een niet geasfalteerde weg.

Belangrijk blijft positief te zijn en iedere keer weer te leren van ontwikkelingen die de mensen dichterbij brengen bij onafhankelijk te worden en te kunnen voorzien in een eigen bestaan. Dat is een opdracht die wij vanuit het rijke westen in Europa op kunnen pakken en daar kunnen wij ons voor inzetten. De stichting Sociaal Centrum Kerkpad in samenwerking met de zusters van Sint Joseph Sevika Sanstha is daar een voorbeeld van.

Het is belangrijk ervaringen uit te wisselen met instanties die met bovenstaande ontwikkelingen meer ervaring hebben, lees het voorbeeld van Burkina Faso in dit artikel bij het onderdeel: observaties. Fondsenwerving is ook een belangrijke activiteit en hier geeft het artikel een voorbeeld van: de huidige samenwerking met Wilde Ganzen kan een opstap zijn tot oprichting van een vakschool.

6. Literatuur

- ❖ Banerjee A. V. Duflo E. (2011). *Poor Economics*. Penquin Books.
- ❖ Tromp J. Rietmeijer E. (1985). *De aanpak van onderzoek*. Bohn, Scheltema & Holkema.
- ❖ Strategie nota Stichting Sociaal Centrum Kerkpad (2021). *'Van doneren naar investeren'* van den Heuvel R.
- ❖ **Websites**
 - Partin, <https://partin.nl/>
 - Wilde Ganzen, <https://www.wildeganzen.nl/>
 - Stichting Sociaal Centrum Kerkpad, <https://ssckerkpad.nl>